

OUCH!

Tässä numerossa...

- Taustaa
- Riskit
- Lasten kouluttaminen

Kyberturvallisuusasioiden opettaminen lapsille

Taustaa

Erilaiset tavat joilla lapset pääsevät tänä päivänä verkkoon ja kommunikoimaan muiden kanssa verkossa ovat lisääntyneet merkittävästi. Uusia sosiaalisen median sivustoja ilmestyy jatkuvasti ja verkkoon kytkeytyvien pelien ja sovellusten määrä kasvaa koko ajan. Näiden lisäksi monet koulut ovat siirtyneet verkkopalveluiden, kuten Google Driven käyttäjiksi ja vaativat oppilaitaan käyttämään verkkopalveluita koulutöitä tehdessä, joten tämän päivän lapset käytännössä kasvavat verkossa. Vaikka asialla on monia hyviä puolia, siinä liittyy monia riskejä. Tässä numerossa käymme läpi kolme riskialuetta lasten verkossa olemiseen liittyen ja kerromme mitä voit tehdä varmistaaksesi heidän turvallisuuden.

Vierastoimittaja

Bob Rudis on Verizonilla työskentelevä tietoturvatutkija, "2015 Data Breach Investigations"-raportin kirjoittaja ja neljän mahtavan lapsen isä. Bob on rakentanut ja johtanut erittäin onnistuneita tietoturvatietoisuuskampanjoita monissa "Fortune 100"-yrityksissä. Voit seurata Bobia Twitterissä [@hrbrmstr](#).

Riskit

- Käyttäytyminen:** Sosiaalisessa kanssakäymisessä verkossa, lapset saattavat käyttäytyä eri tavalla kuin oikeassa maailmassa. Fyysisen läsnäolon puuttuminen saattaa luoda vahvan mielikuvan anonymitteetistä, erityisesti lasten keskuudessa. Lapset saattavat ilmaista itseään tavoilla, jotka loukkaavat muita lapsia, tätä kutsutaan kyberkiusaamiseksi. Tämän lisäksi lapsesi saattavat itse joutua kyberkiusaamisen uhriksi.
- Kontakti:** Monet lapset ovat käytännössä jatkuvassa kontaktissa muiden kanssa tekstiviestien, sosiaalisten medioiden ja verkkopelien kautta. Fyysisen läsnäolon puuttuminen saattaa johtaa siihen, että he eivät tiedosta verkon toisessa päässä olevan henkilön todellista henkilöllisyyttä tai aikeita. Erinäiset vaanijat uhkaavat digitaalisessa maailmassa ja yrittävät kaikkensa rakentaakseen ihmissuhteita mahdollisten uhriensa kanssa, usein esittämällä itse lapsia.
- Sisältö:** Erinäisen median, kuten kuvien ja videoiden lataamiseen verkkoon on nykyisin erittäin paljon vaihtoehtoisia alustoja. Lapsilla saattaa olla houkutus lähettää ja jakaa itsestään ja perheestään liikaa tietoja käsittämättä tähän liittyviä vaaroja. Lapset eivät välttämättä myöskään ymmärrä identiteettivarkauden tai haittaohjelmien uhkaa kun joku pyytää heitä verkossa tekemään jotain tai esimerkiksi klikkaamaan linkkiä. On pidettävä mielessä, että elämme maailmassa jossa "peruuta" nappia ei välttämättä ole olemassa sen jälkeen kun sisältö on ladattu verkkoon. Lapset saattavat olettaa,

Kyberturvallisuusasioiden opettaminen lapsille

että palveluihin kuten Kik, Instagram ja Snapchat lähetetty sisältö katoaa, mutta todellisuudessa kaikki sisältö saattaa palata kummittelemaan heitä tai heidän sukulaisiaan tulevaisuudessa.

Lasten kouluttaminen

Tärkein asia mitä voit tehdä suojellaksesi lapsiasi verkkoriskeiltä on puhua heidän kanssaan. Tiedä mitä lapsesi tekevät verkossa, kerro heille verkkokäyttöön liittyvistä riskeistä ja opeta heille miten he voivat suojella itseään.

- Turvallisuus kotona:** Verkkokäyttämisen alkeet opitaan kotona ja lapset saavat käyttäytymismalleja sieltä. Mitä nuorempana alat puhumaan näistä asioista lapsillesi, ja he puhuvat niistä sinulle, sen parempi. Keskustele heidän kanssaan säännöllisesti turvallisesta verkkokäyttäytymisestä, siihen liittyvistä riskeistä ja jopa näyttämällä heille esimerkkejä tosielämästä, jossa negatiiviset riskit ovat toteutuneet. Jos et tiedä mitä lapsesi tekevät verkossa, kysy heiltä. Omaksu tyhmän vanhemman rooli ja pyydä heitä näyttämään sinulle uusimpia teknologioita ja sosiaalisia medioita ja miten niitä käytetään. Lapset toimivat mielellään opettajina ja avautuvat samalla asioistaan. Jos he ovat esimerkiksi Instagramissa, pyydä heitä avaamaan kanssasi sinulle tili ja pyydä heitä seuraamaan sinua. Samalla opit itse uutta, voit monitoroida lastesi verkkokäyttämistä ja annat heille yhden helpon tavan lisää pitää sinuun yhteyttä. Lisäksi varmista mahdollisuuksien mukaan, että kaikki verkkotoiminta tapahtuu kodin yhteisissä tiloissa ja luo lapsillesi käyttörajoja. Pitämällä kotikonetta näkyvillä olohuoneessa, lapsesi ovat pienemmässä vaarassa joutua vaaratilanteisiin verkossa. Voit myös järjestää kotiisi keskitetyn mobiililaitteiden latauspisteen, jossa sääntönä on kaikkien mobiililaitteiden pitää olla siinä latauksessa nukkumaanmenoajan saapuessa.
- Turvallisuus muiden kanssa:** Kun lapsesi ovat poissa kotona, myös riskit kasvavat. Auta heitä ymmärtämään että kyberturvallisuuden säännöt pätevät missä tahansa he itse ovat. Kerro myös verkkokäyttämisen säännöistä henkilölle, jolle jätät lapsesi hoitoon. Jos lapsillasi on mobiililaitteet, tarkasta käyttömallit (aika ja kaistankäyttö) nähdäksesi käyttävätkö he hyväkseen suurempaa vapautta verkkokäyttämisen kodin ulkopuolella. Et toki pysty estämään kaikkia tapauksia, mutta huolenpitosi ja välittävät sanasi säilyvät heidän mielessään kun he tekevät päätöksiä verkkokäyttämisenä suhteen.
- Tukea muilta:** Et ole ainoa kyberturvallisuuden puolesta taistelija – puhu muiden vanhempien, huoltajien, sisarusten, opettajien ja ystävien kanssa. Tällöin he voivat toimia tukiverkostona ja auttaa sinua pitämään silmällä mahdollisesti vaarallista verkkokäyttämistä. Yritä kannustaa lähipiiriäsi pysymään tietoisena lasten verkkokäyttämisenä suhteen.

Tärkein asia lasten suojaamiseksi verkossa on valistaa heitä uhkaavista vaaroista ja varmistaa kaksisuuntaisen puheyyhteyden säilyminen vanhempien kanssa.

Kyberturvallisuusasioiden opettaminen lapsille

ja rohkaise myös heitä positiiviseen kanssakäymiseen lasten kanssa, etenkin jos he havaitsevat mahdollisen vaaratilanteen verkossa.

Lapset tekevät toki virheitä, ajattele näitä kokemuksia oppimismahdollisuuksina sen sijaan että rankaisisit lapsia välittömästi. Selitä aina ”miksi” ja muistuta että pyrit vain suojelemaan heitä vaaroilta joita he eivät välttämättä itse näe. Kerro heille, että he voivat aina tulla luoksesi kokiessaan jonkun tilanteen verkossa epämiellyttäväksi, ja pyydä heitä ottamaan tällaisissa tilanteissa sinulle kuvakaappaus näytöstä. Varmista, että he uskaltavat tulla luoksesi myös niissä tapauksissa, joissa he tietävät itse toimineensa sopimattomasti. Kannustamalla lapsia avoimeen ja aktiiviseen kommunikointiin kanssasi verkon ulkopuolella, autat heitä myös pysymään turvassa nykyajan verkkomaailmassa.

LUE LISÄÄ

Liity kuukausittaisen OUCH! tietoturvatietoisuus-utiskirjeen postituslistalle, lue OUCH! arkistoja ja tutustu SANS-järjestön muihin tietoturvatietoisuuteen liittyviin ratkaisuihin osoitteessa <http://www.securingthehuman.org>.

Elisa Appelsiini on korkean osaamisen IT-palvelutalo. Noin 400 IT-alan ammattilaisen voimin tuotamme monipuolisia ja tietoturvallisia tietotekniikkaan liittyviä pilvi-, työn tuottavuus-, konsultointi- ja ulkoistuspalveluja. Kehitämme myös asiakkaidemme liiketoimintaa tukevia sovelluksia ja tuotteita. Toimintamme perustuu syvään teknologiaosaamiseen ja aidosti asiakaslähtöiseen toimintaan.

Elisa Appelsiini is a comprehensive IT service provider owned by the leading provider of communications services in Finland, Elisa. Elisa Appelsiini helps its customers to enhance their business and increase competitiveness by offering high-end IT services in consulting, cloud, integration, software development and outsourcing.

Lähteet

- Cyber Smart: <http://www.cybersmart.gov.au/Parents.aspx>
OnGuard Online: <http://www.onguardonline.gov/topics/protect-kids-online>
Stay Safe Online: <https://www.staysafeonline.org/stay-safe-online/for-parents/raising-digital-citizens>
Securing Kids Panel:
<http://www.rsaconference.com/media/into-the-woods-protecting-our-youth-from-the-wolves-of-cyberspace>

Lisenssi

OUCH! julkaisijana toimii ”SANS Securing The Human”-organisaatio ja jakelu tapahtuu [Creative Commons BY-NC-ND 3.0 lisenssillä](#). Voit vapaasti jakaa tätä uutiskirjettä ja käyttää sitä osana tietoturvatietoisuusohjelmaasi kunhan et muokkaa uutiskirjettä. Käännös- ja lisätietoja varten, ota yhteys www.securingthehuman.org/ouch. Toimitus: Bill Wyman, Walt Scrivens, Phil Hoffman, Bob Rudis
Käännös suomeksi: Kirill Filatov, CISO, Elisa Appelsiini Oy

securingthehuman.org/blog

[/secrethehuman](https://www.facebook.com/secrethehuman)

[@secrethehuman](https://twitter.com/secrethehuman)

[securingthehuman.org/gplus](https://plus.google.com/securingthehuman.org)